

GGZ in Groningen zakt door ondergrens, waarschuwt topvrouw Arien Storm van Lentis. 'De veiligheid van mensen met ernstige psychische problemen en hun omgeving staat op het spel'

Door toenemende druk op de GGZ krijgen patiënten met ernstige psychische problemen in vooral Oost-Groningen niet de zorg die ze nodig hebben.

Stef Altena • Vandaag, 06:00 • [Groningen](#)

Nergens in het land staat de GGZ onder zo'n grote druk als in Groningen en dan met name in het oosten van de provincie. Dit stelt Arien Storm, kinder- en jeugdpsychiater en voorzitter van de Raad van Bestuur van Lentis. Haar organisatie is met 3000 werknemers en jaarlijks 30.000 patiënten met afstand de grootste aanbieder van (acute) geestelijke gezondheidszorg in Groningen.

Dat de GGZ in zwaar weer zit, met personeel dat wegloopt en wachtlijsten die alsmaar langer worden, is niet nieuw. De reden dat Storm nu de noodklok luidt, is dat volgens haar de bodem bereikt is. „We zitten op het punt waarvan ik zeg: we gaan over de grens van wat nog acceptabel is wat betreft aanbod van geestelijke gezondheidszorg”, zegt de Lentis-topvrouw. „Het zijn de mensen met de ernstigste psychische problemen die er de dupe van zijn.” De veiligheid van deze patiënten en hun omgeving staat op het spel, stelt ze.

‘Gaaf me aan het hart’

Aan de randen van het land is de situatie het meest nijpend. In haar gebied maakt Storm zich grote zorgen om Oost-Groningers die in psychische nood komen. „Mensen met een lage sociaaleconomische status lopen een grote kans op psychische problemen. Juist in dat gebied hebben wij grote moeite om diensten rond te krijgen en psychologen en psychiaters te vinden.” De Lentis-topvrouw noemt het oneerlijk dat mensen met dezelfde mentale problemen in verschillende delen van het land – van de provincie zelfs – niet dezelfde kans hebben op een goede behandeling. „Dat gaat me aan het hart”, zegt Storm.

Het is een combinatie van factoren die maakt dat de situatie overkookt. Voor een groot deel komt het door het gebrek aan inzetbaar personeel. Het ziekteverzuim (voor een flink deel voor lange tijd) onder personeel van Lentis schommelt tussen de 8,5 en 11 procent. Overbelasting speelt daar een grote rol bij. Tegelijk ziet Lentis te veel psychologen en psychiaters vertrekken naar andere GGZ-aanbieders

Te zwaar

„Een deel van de mensen vindt het te zwaar”, zegt Storm. „Zij willen bijvoorbeeld geen 24-uursdiensten meer draaien en alleen nog minder zware gevallen behandelen. Zij zeggen: ‘Lentis zorgt niet goed voor mij’.” Die kritiek zegt Storm zich aan te trekken. Tegelijk wijst zij op omstandigheden die maken dat Lentis hardere klappen krijgt dan andere GGZ-organisaties.

Omdat Lentis als enige van de circa 50 GGZ-organisaties in de provincie crisis- en 24-uurszorg aanbiedt, komen hier gemiddeld de zwaardere gevallen. Het sinds dit jaar geldende GGZ Zorgprestatiemodel op basis waarvan geestelijke gezondheidszorg wordt vergoed, is volgens de bestuurder in het nadeel van organisaties die vooral zwaardere patiënten behandelen.

Psychiaters en psychologen kunnen alleen de momenten waarop zij contact hebben met een patiënt declareren. Bij zwaardere patiënten is de administratieve last gemiddeld groter, waardoor er minder gedeclareerd kan worden. „We schieten er als organisatie 6 tot 7 procent bij in. Dat betekent jaarlijks bijna 7 miljoen minder inkomsten”, zegt Storm. Het zorgt ervoor dat Lentis financieel in de gevarezone komt. Het leidt tot een te grote prikkel om meer „productie te draaien”. „Terwijl onze professionals behoefte hebben om te herstellen en aan nascholing te doen.”

Zakelijke opstelling zorgverzekeraars

De afgelopen tien jaar zijn de tarieven die psychologen en psychiaters vergoed krijgen voor behandelingen elk jaar gedaald. Storm stuit bij de meeste zorgverzekeraars op een zakelijke opstelling, als ze wijst op hoe nijpend de situatie is. Ze heeft de verzekeraars afgelopen zomer een brandbrief gestuurd. Andersom

dreigen de verzekeraars Lentis niet te contracteren voor volgend jaar, als ze niet akkoord gaan met de voorwaarden.

De oplossing zit hem volgens Storm niet alleen maar in meer geld voor de complexe GGZ. De wat meer eenvoudige mentale problemen zouden wat haar betreft ook op andere manieren, met programma's, behandeld kunnen worden. Daardoor hebben GGZ-organisaties meer tijd voor de complexe patiënten. Daarnaast zouden de verschillende organisaties elkaar niet meer moeten beconcurreren (bijvoorbeeld wat betreft de strijd om personeel), maar meer moeten samenwerken.

„Ook zouden we graag zien dat we 24-uursdiensten samen gaan doen met andere organisaties”, zegt Storm. „Dat is iets wat we eerder hebben afgehouden en dat is achteraf niet goed geweest. We moeten wel, anders is er straks echt geen professional meer beschikbaar voor mensen in geestelijke nood.”